

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка, планування і управління бізнесом».

на тему: **«Державне регулювання інвестиційної діяльності»**

Виконавець:

Студент групи М12

ЦЗФН факультету

Коваль Ганна Юріївна

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Сілічева Наталія Євгенівна

_____
/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
1.1. Сутність та роль інвестиційної діяльності в економіці країни.....	6
1.2. Характерні риси державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні та світі.....	13
1.3. Правове забезпечення та форми державного регулювання інвестиційної діяльності	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ТЕНДЕНЦІЙ ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ	
2.1. Аналіз сучасного стану державного регулювання інвестиційної діяльності України.....	30
2.2. Аналіз факторів, що впливають на державну інвестиційну політику.....	38
2.3. Оцінка динаміки показників державної інвестиційної політики та її вплив на соціально-економічний розвиток України та її регіонів.....	41
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ	
3.1. Визначення пріоритетних шляхів вдосконалення державного регулювання інвестиційної діяльності.....	53
3.2. Прогнозні тенденції розвитку країни після запровадження стратегічних заходів державної інвестиційної політики	60
ВИСНОВКИ	76
Список використаних джерел	79
Додатки	85

ВСТУП

Актуальність дослідження. Інтеграційні та глобалізаційні процеси, що спостерігаються у сучасному світовому господарстві визначають виключне значення інвестицій для становлення та розвитку вітчизняної економіки.

Державна економічна політика України вирішує пріоритетні завдання національної стратегії розвитку та націлена на ефективну діяльність суб'єктів державного управління у реалізації напрямків державної інвестиційної політики. Ефективне регулювання інвестиційної діяльності на сучасному етапі є основою для розвитку економіки України, забезпечення можливості її інтеграції в європейський соціально-економічний простір, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Від ефективного механізму реалізації інвестиційної політики залежить інвестиційна привабливість країни, рівень її конкурентоспроможності, економічна стійкість та безпека, соціальний та економічний рівень життя населення. Для підвищення інвестиційної активності вітчизняних підприємств на державному рівні мають виконуватися важливі умови: формування та реалізація виваженої інвестиційної політики, забезпечення сприятливого ділового клімату в країні, розвиток інвестиційного та інфраструктурного забезпечення інвестиційних процесів тощо. На рівні регіонів та окремих галузей економіки ефективному здійсненню інвестиційної діяльності має сприяти розробка та реалізація регіональних і галузевих програм інвестиційного розвитку.

Регулювання інвестиційної діяльності є складовою частиною державного регулювання економіки, одним із найважливіших інструментів державної підтримки інвестиційної діяльності та інструментом реалізації інвестиційної політики держави. Метою державного регулювання інвестиційних процесів є забезпечення реалізації соціальних, економічних, науково-технічних програм розвитку суспільства та державний захист і

підтримка інвестицій. Сьогодні державі ще не вдалося сформувати ефективний організаційно-економічний механізм інвестиційного регулювання, оскільки діючий неповною мірою відповідає сучасним вимогам. Необхідність подальшого дослідження з оцінки існуючої системи державного регулювання та розробки на цій основі заходів з удосконалення організаційно-економічних регуляторів управління інвестиційною діяльністю обумовила актуальність дослідження та відповідних пропозицій.

Проблеми державного регулювання інвестиційної діяльності висвітлені у працях зарубіжних вчених, зокрема, у Я.Бергера, У.Шарпа та інших. Вагомий внесок у розробку теоретичних і практичних досліджень зробили українські вчені: Шевчук В.Я., Пересада А.А, Михасюк І.Р., Швайка Л.А., Чистякова Н.М. та інші. У праці використано матеріали досліджень здійснених Національним інститутом стратегічних досліджень при Президентові України, іншими українськими науковцями. Однак ще багато значущих аспектів цієї проблеми залишаються поза увагою науковців.

Мета роботи – теоретичні, аналітично-дослідницькі та рекомендаційні аспекти державного регулювання інвестиційної діяльності.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- дослідити теоретичні аспекти державного регулювання інвестиційної діяльності;
- розглянути правове забезпечення та форми державного регулювання інвестиційної діяльності;
- проаналізувати сучасний стан державного регулювання інвестиційної діяльності;
- проаналізувати фактори, що впливають на державну інвестиційну політику України;
- оцінити динаміку показників державної інвестиційної політики України;

- проаналізувати вплив державної інвестиційної політики на соціально-економічний розвиток України;
- розробити шляхи вдосконалення державного регулювання інвестиційної діяльності;
- спрогнозувати основні тенденції розвитку після запровадження стратегічних заходів державної інвестиційної політики.

Об’єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Предмет дослідження – аналіз стану державного регулювання інвестиційної діяльності та заходів щодо його покращення.

Методи дослідження:

- абстрактно-логічний – для теоретичних узагальнень і формування висновків;
- логіко-семантичний – для забезпечення подальшого розвитку досліджуваного питання;
- статистичних порівнянь – для дослідження результативності реалізації державної регулювання інвестиційної діяльності;
- розрахунково-аналітичний та структурно-динамічний методи – при визначенні проблем, тенденцій і перспектив розвитку державної інвестиційної політики.

Інформаційною базою є законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють зазначену сферу та інші регламентуючі документи відповідних органів влади, фахова література, праці іноземних та вітчизняних науковців, інформація з Інтернет - видань, статистичні дані Державної служби статистики України.

Публікації. За результатами проведеного дослідження була опублікована стаття: «Значення інвестиційного клімату України у глобальній економічній системі» у «Науковому студентському віснику» ФЕУВ.

ВИСНОВКИ

Дослідивши державне регулювання інвестиційних процесів можна зробити наступні висновки:

1. Інвестиційна діяльність – це послідовна сукупність дій її суб'єктів (інвесторів і учасників) щодо здійснення інвестицій з метою одержання доходу або прибутку. Кожна держава як суб'єкт інвестиційної діяльності визначає правові, економічні і соціальні умови цієї діяльності в своєму законодавстві. У вужчому тлумаченні цього поняття застосовують термін "інвестиційний процес". Це поняття звичайно пов'язується з обґрунтуванням і реалізацією інвестиційних проектів.

Державне регулювання інвестиційної діяльності - це складова і невід'ємна частина державного регулювання економікою, спрямована на забезпечення сприятливих умов для всіх господарюючих суб'єктів у галузі їх інвестиційної діяльності з метою досягнення запланованих завдань економічного, соціального, інноваційного, екологічного та іншого характеру на всіх рівнях.

2. Серед галузей у пріоритеті промисловість, сільське господарство та будівництво; серед регіонів – Київщина та Дніпропетровщина. Соціально-економічний розвиток України та її регіонів істотною мірою залежить не лише від обсягів, виду та спрямування інвестицій, а і від ефективності їх використання. Економічний, соціальний та екологічний ефект від використання залучених інвестицій розпорочені у часі та просторі, що ускладнює об'єктивну оцінку результативності державної інвестиційної політики. Продовження наукових розвідок за даною проблематикою сприятиме подальшому соціально-економічному розвитку України та її регіонів, у т.ч. за рахунок вдосконалення державної інвестиційної політики.

3. Соціально-економічний розвиток України та її регіонів істотною мірою залежить не лише від обсягів, виду та спрямування інвестицій, а і від ефективності їх використання. Економічний, соціальний та екологічний

ефект від використання залучених інвестицій розпорошені у часі та просторі, що ускладнює об'єктивну оцінку результативності державної інвестиційної політики. Продовження наукових розвідок за даною проблематикою сприятиме подальшому соціально-економічному розвитку України та її регіонів, у т.ч. за рахунок вдосконалення державної інвестиційної політики.

4.Визначено на основі аналізу інвестиційної ситуації в Україні та виявлених проблем у державному регулюванні інвестиційною діяльністю ризику реалізації державної інвестиційної політики в Україні: недостатня інтегрованість у світову економіку, відсутність в Україні стратегії сталого розвитку та національного плану дій, надмірний податковий і адміністративний тиск на бізнес, корумпованість органів державної влади, відсутність державних гарантій по виконанню зобов'язань по інвестиційним проектам, слабка розвиненість корпоративного сектора, ринку цінних паперів, ринку землі, ринку нерухомості, фокусування політики переважно на розвиток великого бізнесу, відсутність дієвої системи страхування інвестицій та ін.. Виявлення наведених ризиків дозволило запропонувати нові напрями у реформуванні державної інвестиційної політики в Україні.

5.Запропоновано та систематизовано напрями реформування державної інвестиційної політики в Україні для створення умов покращення інвестиційного середовища країни та забезпечення її сталого економічного розвитку. Напрямки реформування державної інвестиційної політики в Україні наведено відповідно до основних складових сталого розвитку (економічний розвиток, соціальна захищеність та екологічна безпека) з урахуванням законодавчих гарантій держави. Реалізація наведених шляхів надасть можливість державі забезпечити розвиток конкурентоспроможної економіки сталого розвитку та активізувати міжнародне інвестиційне співробітництво.

6.Наведений прогноз ефективності результатів державно інвестиційної політики на період 2019-2021 роки ґрунтується на аналізі розвитку

економіки у попередніх роках, поточної економічної ситуації, припущеннях, що враховують вплив зовнішніх та внутрішніх чинників і ризиків, та містить бачення перспективи розвитку економіки України у 2019—2021 роках.

7.Основою прогнозу здійснення є реформ, а саме:

- прозора приватизація держмайна;
- реформа енергетичного сектору;
- податок на виведений капітал;
- зняття мораторія на продаж землі;
- спеціальні економічні зони;
- імпортозаміщення;
- зниження ставок ренти на видобуток газу, нафти і газоконденсату;
- гав-регулювання.

Також передбачається збереження дії сприятливих умов на світових ринках. Відповідно за цим прогнозом у 2019 році прогнозується зростання ВВП на рівні 3 відсотків, у 2020 — на 3,8 відсотка, у 2021 — на 4,1 відсотка, в т.ч. за рахунок відповідної державної інвестиційної політики.

8.Наведені реформи дозволять залучити близько 8,2 млрд.дол.США зовнішніх та 5,0 млрд.дол.США внутрішніх інвестицій. Розроблений лійній прогноз свідчить про ефективність запропонованих заходів задля загального економічного розвитку України та покращення інвестиційної привабливості.

Список використаних джерел

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. №1560-ХІІ зі змінами від № 3370-IV (3370-15) від 19.01.2006 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Шарп У. Ф. Инвестиции / Уильям Ф. Шарп, Гордон Дж. Александер, Джеффри В. Бейли ; пер. с англ. — М. : Инфра–М, 2013. — 1028 с.
3. Шевчук В. Я. Основи інвестиційної діяльності / В. Я. Шевчук, П. С. Рогожин. — К. : Генеза, 2012. — 384 с.
4. Борщ Л. М. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. / Л. М. Борщ , С. В. Герасимова. – К.: Знання , 2014. – 685 с.
5. Сутність інвестицій та інвестиційної діяльності [Електронний ресурс].– Режим доступу : https://pidruchniki.com/1749120738726/ekonomika/sutnist_investitsiy_investitsiy_noyi_diyalnosti
6. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vuzlib.com/content/view/2831/38/>
7. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність [Текст]: підручник / Т. В. Майорова. – К.: «Центр учбової літератури» , 2015. – 472 с.
8. Вовчак О. Д. Інвестування [Текст]: навч. посіб. / О. Д. Вовчак. – Львів: «Новий Світ – 2000» , 2014. – 544 с.
9. Докієнко Л. М. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник / Л. М. Докієнко, В. В. Клименко, Л. М. Акімова. 2016.– К. : Академвидав, 408 с.
10. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studme.com.ua/147204056844/investirovanie/investitsionnaya_deyatelnost_gosudarstvennoe_regulirovanie.htm

11. Череп А. В. Інвестознавство : підручник / А. В. Череп. – Х. : Кондор, 2014. – 398 с.
12. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом [Текст]: навч. посіб. / А. А. Пересада. – К.: Лібра, 2013. – 462 с.
13. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studme.com.ua/131110136847/investirovanie/formy_gosudarstvennogo_regulirovaniya_investitsionnoy_deyatelnosti.htm
14. Чистякова Н.М. Державне регулювання інвестиційних процесів в Україні // Фінанси України. – 2015. – № 3. – 189 с.
15. Державне регулювання економіки: Навч. посібник / С.М. Чистов, А.Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. – К.: КНЕУ, 2014. – 316 с.
16. Мельник А. Трансформація системи державного регулювання економіки Європейських країн на завершенні 20- го століття // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – Спеціальний випуск. – 2015 р. – Ч. 1. – 105 с.
17. Бергер Я. Использование иностранных инвестиций в Китае // Инвестиции в России. – 2016. – № 3. – 40 с.
18. Водянов У. Новые инструменты государственного регулирования инвестиций [Текст] / У. Водянов // Проблемы теории и практики управления 2015. - № 5. – 106 с.
19. Михасюк, І.Р. Державне регулювання економіки: підручник / І.Р. Михасюк, Л.А. Швайка – Львів: Магнолія плюс, 2014. – 220 с.
20. Інвестиційна діяльність: державне регулювання та гарантії захисту інвестицій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/17853/
21. Крючкова І. В. Теоретико-методологічні аспекти державного регулювання інвестиційної політики як важливого фактора економічного зростання / І. В. Крючкова, Р. В. Попельнюхов // Вісник Хмельницького національного університету. – 2013. – № 1, т. 2. – 370 с.

22. Музиченко, А.С. Інвестиційна діяльність в Україні. Проблеми регулювання: навч. посіб. /Музиченко А.С. – К.: Кондор, 2012. – 406 с.
23. Швайка, Л.А. Державне регулювання економіки: навч. посіб. / Л.А. Швайка. – К.: Знання, 2015. – 435 с.
24. Державне регулювання інвестиційної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://works.doklad.ru/view/a1Y_cDOT2Cg/3.html
25. Форми, методи та інструментарій державного регулювання інвестиційної діяльності на регіональному рівні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2009-2/doc/2/11.pdf>
26. Луцишин Н.П., Малімон Н.А. Формування правового механізму регулювання діяльності іноземних інвесторів в Україні // Науковий вісник ВДУ. – Луцьк, 2017. – № 8. – 159 с.
27. Дука, А.П. Теорія і практика інвестиційної діяльності. Інвестування: навч. посіб. / А.П. Дука –К.: Каравела, 2013. – 432 с.
28. Державне регулювання інвестиційної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/gospodar-pravo/467-smolun/8039-s-2----.html>
29. Розвиток організаційно-економічних механізмів активізації інвестиційних процесів в Україні // Вісник Дніпропетровського державного фінансово-економічного інституту: Економічні науки: Т. 1. – Д., 2015. – 470 с.
30. Луцишин Н.П., Малімон Н.А. Формування правового механізму регулювання діяльності іноземних інвесторів в Україні // Науковий вісник ВДУ. – Луцьк, 2016– № 8. – 120 с.
31. Закон України «Про іноземні інвестиції» від 13.03.1992 № 2198-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
32. Борродіна В.М. Теоретичні основи прямих іноземних інвестицій // Вісник. Міжнародні відносини. – К., 2015. – Вип. 17 – 57 с.

33. Зюкова Н.Б. Активізація інвестиційних процесів в Україні як основа економічного зростання // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. Серія "Економічні науки". – Полтава, 2015, № 1. – 46 с.
34. Doing Business. Оценка бизнес регулирования. Группа Всемирного банка. Благоприятность условий ведения бизнеса Украина. [Електронний ресурс].–Режим доступа : <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine#paying-taxes>.
35. Вільні економічні зони як різновид територіальних податкових звільнень. Шутова О.С.// Часопис Київського університету права. – 2013. [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_1/yuyuyu/157.pdf.
36. Ковальчук О.В. Моніторинг інвестиційних процесів в Україні // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 7. – 58 с.
37. Козлюк Я.Я. Інвестиційний процес в Україні: проблеми і перспективи // Науковий вісник ВДУ. – 2013. – № 2: Географічні науки. – 97 с.
38. Кочанова П.В. Інвестиційний процес і його особливості в економіці України // Проблеми науки. – 2014. – № 5. – 120 с.
39. Редькін О., Гришина О. Лібералізація інвестиційних процесів в Україні // Фінанси України. – 2016. – № 2. – 156 с.
40. Інвестиційна діяльність в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://mfa.gov.ua/ua/article/open/id/6349>
41. Державне регулювання інвестиційної діяльності в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/9_KPSN_2011/Economics/3_83023.doc.htm
42. Пріоритети інвестиційної політики у контексті модернізації економіки України. - К.: НІСД, 2016. – 48 с.
43. Аналіз інвестиційної діяльності в Україні та напрями державного стимулювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://conferencekneu.wordpress.com/2017/04/20/махник-я-ю-аналіз-інвестиційної-діяль/>

44. Стефанишин Г.С. Інвестиційна діяльність в період кризи. / Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 20.9. – 300 с.

45. Сучасний стан інвестиційної діяльності в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/23-2-2017/16.pdf>

46. Крупка М.І., Ванькович Д.В., Демчишак Н.Б, Кульчичький М.І. Формування фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в економіці України: монографія.- Львів: ЛНУ ім.Івана Франка,2017.- 404с.

47. Проблеми формування привабливого інвестиційного клімату як засобу подолання деструкцій в економіці України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2018/3.pdf

48. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

49. Вплив державної інвестиційної політики на соціально-економічний розвиток України та її регіонів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/17698/1/ВПЛИВ%20ДЕРЖАВНО
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ%20ПОЛІТ.pdf](http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/17698/1/ВПЛИВ%20ДЕРЖАВНО%20ІНВЕСТИЦІЙНОЇ%20ПОЛІТ.pdf)

50. Скільки іноземних інвестицій надійшло в Україну в 2010-2018 роках . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2018/08/31/infografika/ekonomika/skilky-inozemnyh-investyczij-nadijshlo-ukrayinu-2010-2018-rokax>

51. Проблеми формування привабливого інвестиційного клімату як засобу подолання деструкцій в економіці України роках . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2018/3.pdf

52. Оцінка інвестиційної діяльності та сучасної регіональної інвестиційної політики в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2426>